

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoE/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202569
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1223202569.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci oprávneného: A. B. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXXX E. F. C. C., Rakúska republika, zastúpený: AK Zuzana Gáliková, s.r.o., so sídlom Farská 1311/33, Nitra, IČO: 55 534 619, proti povinnej: A. F. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, I., o nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci maloletých detí: 1/ A. B., narodený XX.XX.XXXX a 2/ J. B., narodená XX.XX.XXXX, obe zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II, č. k. 22Em/1/2023-276 zo dňa 24.08.2023, v spojení s opravným uznesením č. k. 22Em/1/2023-334 zo dňa 20.11.2023, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 22Em/1/2023-276 v spojení s opravným uznesením č. k. 22Em/1/2023-334 **m e n í t a k**, že konanie **z a s t a v u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Bratislava II, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým uznesením vyhlásil výkon uznesenia Mestského súdu Bratislava II (predtým Okresného súdu Bratislava V) č. k. B5-68P/74/2023-103 zo dňa 25.05.2023 v spojení a v znení uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoP/65/2023-268 za neprípustný a konanie zastavil (I. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (II. výrok).

2. Prvoinštančný súd vec správne posúdil podľa § 390 ods. 1 písm. c) Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), čl. I ods. 2, čl. 7 ods. 2 Ústavy SR, čl. 20 ods. 1, čl. 21 Nariadenia rady (ES) č. 2201/2003 z 27.11.2003 a dospel k záveru, že predmetom neodkladného opatrenia, o ktorého výkon oprávnený (otec) žiada, je odovzdanie maloletých detí do jeho dočasnej starostlivosti (pričom výrok odvolacieho súdu vo formulácii dočasného odovzdania maloletých detí do starostlivosti otca do neurčitého právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je sám o sebe nevykonateľný z dôvodu, že o úprave výkonu rodičovských práv a povinností prebiehajú dve súdne konania – na rakúskom súde a na slovenskom súde), teda prebiehajú viaceré konania, pričom iba v jednom z nich bolo vydané rozhodnutie vo veci samej B1-2P/47/2020 na Mestskom súde Bratislava II, kde po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru o obvyklom pobyte maloletých detí v Rakúskej republike, kde rakúske súdy vyslovili svoju právomoc. Matka toho času žije s deťmi v I. na Slovensku, pričom otec má bydlisko v Rakúsku, kde aj žije, teda ide o osoby s bydliskom v rôznych členských štátoch a nie je splnená podmienka, že neodkladné opatrenie musí byť prijaté vo vzťahu k osobám, ktoré sa nachádzajú v dotknutom členskom štáte. Pripustiť uznanie a výkon opatrení spadajúcich pod čl. 20 Nariadenia č. 2201/2003 by spôsobilo vznik nebezpečenstva obchádzania pravidiel o právomoci stanovených týmto nariadením a vznik nebezpečenstva „forum shopping“, čo by bolo v rozpore s cieľmi sledovanými uvedeným nariadením. Neodkladné opatrenie,

ktorého výkon oprávnený žiada, má charakter takého ochranného opatrenia, ako je prevzatie dieťaťa do starostlivosti otca podľa čl. 20 Nariadenia vlády č. 2201/2003. Preto vyhlásil výkon predmetného uznesenia za neprípustný a konanie zastavil, keďže zistil iný dôvod, pre ktoré nemožno rozhodnutie vykonať.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 52, § 391 CMP.

4. Opravným uznesením opravil okresný súd záhlavie uznesenia s poukazom na § 234 ods. 2, § 224 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže v konaní nebol pôvodne ustanovený maloletým deťom kolízny opatrovník na zastupovanie v konaní, čo súd prvej inštancie učinil následne uznesením č. k. 22Em/1/2023-334, a zároveň teda opravil pôvodné uznesenie č. k. 22Em/1/2023-276 zo dňa 24.08.2023 v záhlaví.

5. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil z dôvodu jeho nesprávnosti podľa odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP.

6. Záver prvoinštančného súdu o nevykonateľnosti II. výroku uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoP/65/2023-268 považoval za nesprávny, z kontextu výrokov III. a IV. vyplýva, že dočasnosť je ohraničená skončením konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20P/150/2020, keď za účelom odstránenia akýchkoľvek pochybností požiadal o opravu zrejmej nesprávnosti II. výroku. Rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo založené na nesprávnom nariadení Brusel IIa a jeho čl. 20 a 21, ktoré bolo zrušené nariadením Rady (EÚ) 2019/1111 z 25. júna 2019, označované aj ako „nariadenie Brusel IIb“ s uplatnením od 01.08.2022, čo vzhľadom na vydanie uznesenia Mestského súdu II č. k. B5-68P/74/2023 z 25.05.2023 bolo vydané a aj konanie o jeho vydanie bolo začaté po 01.08.2022, teda sa musí aplikovať nariadenie Brusel IIb a nie nariadenie Brusel IIa, v dôsledku čoho súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Ďalej poukázal na čl. 15 nariadenia Brusel IIb, ktorý je náhradou čl. 20 nariadenia Brusel IIa, a v zmysle neho nemá rozhodnutie prvoinštančného súdu o neprípustnosti vykonania citovaného neodkladného opatrenia oporu v platnom práve a je potrebné ho zrušiť. Tiež namietal nesprávnu aplikáciu ust. § 390 ods. 1 písm. c) CMP, pričom prvoinštančný súd nepoukázal na žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by nebolo možné vykonať rozhodnutie, ktoré je podkladom navrhovaného výkonu rozhodnutia, keď s otázkou právomoci sa vysporiadali súdy prvej ako aj druhej inštancie. Súd prvej inštancie vyhlásením výkonu rozhodnutia za neprípustný porušil ústavné právo oprávneného na súdnu ochranu.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 CMP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

8. Podľa ustanovenia § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

9. Exekučným titulom konania o nariadenie výkonu rozhodnutia na návrh oprávneného bolo uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 68P/74/2023-103 zo dňa 20.05.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoP/65/2023-268 zo dňa 21.08.2023 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 12CoP/65/2023 zo dňa 27.09.2023, podľa ktorého bolo uznesenie súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení v I. výroku zmenené tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý a vo zvyšnej časti bol potvrdený II. výrok, ktorým bola matke uložená povinnosť dočasne do právoplatného skončenia konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedeného na Mestskom súde Bratislava II, pod sp. zn. B5-20P/150/2020 odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca. Trvanie neodkladného opatrenia bolo obmedzené do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. B5-20P/150/2020, ktoré konanie však bolo uznesením č. k. B5-20P/150/2020 - 855 zo dňa 16.01.2024 zastavené, nakoľko súd vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

10. Konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností bolo teda zastavené pre nedostatok právomoci slovenského súdu v zmysle nariadenia Bruselu IIa a teda podľa miesta obvyklého pobytu maloletých detí, ktorý už bol ustálený v konaní Okresného súdu Bratislava I pod sp. zn. 2P/47/2020 o návrat maloletých detí do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Maloleté deti majú obvyklý pobyt v Rakúskej republike, čoho dôkazom je aj rozhodnutie rakúskeho Okresného súdu Bruck an der Leitha sp. zn. 13Ps/116/2021i z 02.11.2021, ktorý vyslovil vo veciach opatrovníctva nad maloletými deťmi právomoc.

11. Podľa § 390 ods. 1 CMP, súd aj bez návrhu uznesením konanie o výkon rozhodnutia zastaví, ak

- a) sa exekučný titul dovtedy nestal vykonateľným,
- b) exekučný titul bol po nariadení výkonu rozhodnutia zrušený,
- c) výkon rozhodnutia bol súdom vyhlásený za neprípustný, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý rozhodnutie nemožno vykonať,
- d) okolností, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu spôsobili zánik uloženej povinnosti,
- e) došlo k splneniu povinnosti,
- f) došlo k uskutočneniu výkonu rozhodnutia,
- g) to vyplýva z osobitného predpisu.

12. V zmysle § 390 ods. 1 písm. d) CMP, zákon prezumuje situáciu, kedy dochádza k zastaveniu konania o výkon rozhodnutia. Zastavenie výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých detí prichádza do úvahy aj bez návrhu (ex offa).

13. Vzhľadom ku skutočnosti, že exekučný titul, a to uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorý bol podkladom návrhu otca na nariadenie výkonu rozhodnutia, bol trvaním obmedzený do skončenia konania vedeného pod sp. zn. 20P/150/2020 na Mestskom súde Bratislava II, ktoré konanie bolo právoplatne zastavené dňom 02.02.2024, odvolací súd konanie o výkon rozhodnutia zastavil podľa § 390 ods. 1 písm. d) CMP, pričom zároveň zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP, keďže z zastaveniu konania došlo z iných dôvodov ako rozhodol súd prvej inštancie.

14. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolenie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolenie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolenie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolenie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolenie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolenie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).